

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2019 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Lidia Kopczyńska

Protokolant: Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2019 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) sp. z (...). w S.

z udziałem J. Z., A. K. (1), A. Z.

o zniesienie współwłasności i dział spadku

postanawia:

I. ustalić, że przedmiotem działu spadku po R. Z. i zniesienia współwłasności jest:

lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość położony w C. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy VI Wydział Ksiąg Wieczystych w C. prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) o wartości 61000,00 zł (sześćdziesiąt jeden tysięcy złotych),

II. ustalić, że wartości udziałów w składnikach majątkowych stanowiących przedmiot działu spadku po R. Z. i zniesienia współwłasności wynoszą:

a) udział uczestniczki J. Z. wynosi $\frac{4}{6}$ (cztery szóste) części o wartości 40666,68 zł (czterdzieści tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt osiem groszy),

b) udział uczestnika postępowania A. Z. wynosi $\frac{1}{6}$ (jedną szóstą) części o wartości 10166,66 zł (dziesięć tysięcy sto sześćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt sześć groszy),

c) udział uczestniczki postępowania A. K. (1) wynosi $\frac{1}{6}$ (jedną szóstą) części o wartości 10166,66 zł (dziesięć tysięcy sto sześćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt sześć groszy);

III. dokonać działu spadku po R. Z. i zniesienia współwłasności w ten sposób, że lokal mieszkalny opisany szczegółowo w punkcie I postanowienia przyznać na wyłączną własność uczestniczka postępowania A. Z.;

IV. zasądzić od uczestniczka postępowania A. Z. tytułem spłaty na rzecz:

a) uczestniczki postępowania J. Z. kwotę 40666,68 zł (czterdzieści tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt osiem groszy), płatną w terminie 2 (dwóch) lat od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

b) uczestniczki postępowania A. K. (1) kwotę 10166,66 zł (dziesięć tysięcy sto sześćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt sześć groszy), płatną w terminie 2 (dwóch) lat od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

V. w pozostałym zakresie wniosek oddalić;

VI. nakazać Skarbowi Państwa (Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie) wypłacenie wnioskodawcy (...) sp. z (...). w S. kwoty 500 zł (pięćset złotych) tytułem zwrotu nadpłaconej opłaty sądowej;

VII. przyznać od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Ciechanowie) na rzecz adwokata M. D. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej związanej z reprezentowaniem J. Z. kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) plus podatek VAT, którą wypłacić z sum budżetowych ;

VIII. nakazać ściągnąć od uczestników postępowania: A. Z., A. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Ciechanowie) kwoty po 237,51 zł (dwieście trzydzieści siedem złotych pięćdziesiąt jeden groszy) i od J. Z. kwotę 950,07 zł (dziewięćset pięćdziesiąt złotych siedem groszy) tytułem zwrotu wydatków budżetowych uiszczonych tymczasowo przez Skarb Państwa;

IX. zasądzić od uczestniczki J. Z. na rzecz (...) sp. z (...). w S. kwotę 2817 zł (dwa tysiące osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

X. pozostawić wnioskodawcę i uczestników postępowania przy pozostałych poniesionych kosztach postępowania związanych ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 170/18

UZASADNIENIE

(...) sp. z.o.o. w S., reprezentowany przez radcę prawnego M. J., jako wierzyciel osobisty J. Z. przeciwko, której prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie U. P., wniósł o dokonanie działu spadku po R. Z. zmarłym w dniu 16 lutego 2000 r. poprzez przyznanie współwłasności w prawie nieruchomości J. Z.. Jednocześnie wnioskodawca proponował zasądzenie od J. Z. stosownej spłaty na rzecz pozostałych współuczestników, pod warunkiem, że uczestnicy o taką spłatę będą wnosić.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wskazał, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie U. P. prowadzi na wniosek (...) sp. z.o.o. w S. egzekucję w sprawie Km 1540/17. Egzekucja jest prowadzona w stosunku do J. Z. na podstawie tytułu wykonawczego wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie tj. nakazu zapłaty wydanego w sprawie VI Nc-e (...) oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Ciechanowie wydanego w sprawie I Co 193/17. Komornik w toku egzekucji dokonał zajęcia prawa dłużnika J. Z. do udziału w majątku wspólnym z R. Z. i udziału w spadku po nim. W celu zapewnienia sobie możliwości zaspokojenia roszczenia, (...) sp. z.o.o. w S. wystąpiła z niniejszym wnioskiem. Wnioskodawca wniósł także o obciążenie stron kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego, ewentualnie zasądzenie od uczestniczki postępowania J. Z. na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uczestniczki postępowania: J. Z. oraz A. K. (1) wniósł o zniesienie współwłasności nieruchomości będącej przedmiotem niniejszej sprawy oraz dokonanie działu spadku po R. Z. poprzez ustalenie, że w skład spadku i zniesienia współwłasności wchodzi wyłącznie lokal mieszkalny. Uczestniczki wniósł o przyznanie lokalu mieszkalnego na wyłączoną własność uczestnika postępowania A. Z., z obowiązkiem spłaty pozostałych uczestniczek postępowania.

Uczestnik postępowania A. Z. zajął stanowisko tożsame z uczestniczkami postępowania. Wyraził zgodę na przejęcie spadkowego lokalu mieszkalnego i zasądzenie od niego spłaty pozostałych uczestniczek. Ze względu na trudną sytuację majątkową uczestnik wniósł o odroczenie terminu płatności początkowo do 2 lat, następnie do 5 lat.

J. Z. wносиła o ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem z dnia 15 marca 2019 r. referendarz sądowy ustanowił dla J. Z. adwokata z urzędu. Okręgowa Rada Adwokacka w P. wyznaczyła adwokata M. D. do reprezentowania interesów J. Z. (postanowienie k. 105 akt, pismo k. 122 akt).

Pełnomocnik J. Z. przyłączył się do stanowiska uczestników. Ponadto wnosił o przyznanie wynagrodzenia oświadczając, że należność nie została uiszczona w całości ani w części.

Wnioskodawca w toku sprawy podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko. Wnioskodawca podniósł, iż jeżeli prawo własności przypadnie na rzecz innych osób niż J. Z., żeby zasądzona została odpowiednia spłata na rzecz uczestniczki J. Z., adekwatna do jej udziału we współwłasności.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. Z. i R. Z. byli na zasadach ustawowej współwłasności małżeńskiej współwłaścicielami lokalu mieszkalnego położonego w C. ul (...) składającego się z dwóch pokoi, kuchni, i łazienki, dla którego Sąd Rejonowy w Ciechanowie prowadzi księgę wieczystą (...) (dowód: odpis księgi wieczystej k. 16-44 akt).

R. Z. zmarł w dniu 16 lutego 2000 r. w C.. Spadek po nim odziedziczyli: żona J. Z., córka A. K. (2) z domu Z. oraz syn A. Z. w częściach równych, po 1/3 części każde z nich (dowód: postanowienie w aktach sprawy I Ns 28/14 tutejszego Sądu).

W skład spadku po R. Z. wchodzi udział w wysokości 1/2 części w majątku wspólnym J. Z. i R. Z. w postaci prawa własności nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego położonego w C. przy ul. (...), składającego się z dwóch pokoi, kuchni, WC i pomieszczenia gospodarczego o łącznej powierzchni 48,00 m², dla której Sąd Rejonowy w Ciechanowie prowadzi księgę wieczystą o nr. (...). Po uwzględnieniu udziałów wynikających z postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po R. Z., lokal mieszkalny obecnie stanowi współwłasność J. Z. w 4/6 częściach oraz A. Z. w 1/6 części i A. K. (1) w 1/6 części (dowód: odpis księgi wieczystej k. 16-44 akt).

Wartość w/w lokalu mieszkalnego został oszacowany przez biegłego na kwotę 61.000 zł. (dowód: opinia biegłego sądowego J. J. (1) k. 64-81)

Żadna ze stron nie kwestionowała wartości lokalu ustalonej przez biegłego sądowego (bezsporne).

Lokal mieszkalny przy ul. (...) zamieszkuje samodzielnie uczestnik postępowania A. Z. (dowód: zeznania uczestnika A. Z. k. 124, 139 akt).

A. Z. jest osobą pracującą, obecnie osiąga wynagrodzenie w wysokości najniższej krajowej. Innych dochodów nie posiada. Jego własnością jest samochód osobowy marki M. o wartości około 2000 zł. Nie ma nikogo na swoim utrzymaniu. Uczestnik postępowania jest w trakcie zmiany pracy. W nowej pracy będzie osiągał wynagrodzenie w wysokości około 4000 zł netto. Nie posiada długów (dowód: zeznania uczestnika postępowania A. Z. k. 124, k. 139 akt).

J. Z. aktualnie mieszka w Holandii, nie pracuje ze względu na zły stan zdrowia. Jest na utrzymaniu swojego aktualnego partnera (dowód: zeznania J. Z. k. 98 akt).

A. K. (1) jest osobą pracującą, osiąga wynagrodzenie w średniej wysokości około 2500 zł netto. Posiada własne mieszkanie. Prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem, który osiąga dochody koło 2500 zł netto miesięcznie oraz dwójką dzieci, które są na ich utrzymaniu (dowód: zeznania A. K. (1) k. 58- 59 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy o stwierdzenie nabycia spadku I Ns 28/14, załączonych dokumentów w niniejszej sprawie, a szczególności: odpisu z księgi wieczystej,

tytułu wykonawczego na podstawie którego prowadzona jest egzekucja przeciwko J. Z., opinii biegłego sądowego J. J. (1), zeznań uczestników: J. Z., A. K. (1) i A. Z., pism procesowych stron.

Sąd uwzględnił dołączone dokumenty, ich prawdziwość nie była kwestionowana ani nie budzi wątpliwości. Przedłożone przez strony dokumenty rzeczywiście były sporządzone, a w ich treść nie ingerowano, nie były przerabiane.

Sąd dał wiarę zeznaniom uczestników postępowania, są one w zasadzie ze sobą zgodne i wzajemnie się uzupełniają oraz znajdują potwierdzenie w zgromadzonych dokumentach.

Strony zgodnie przyznały, że J. i R. małżonkowie Z. byli współwłaścicielami lokalu mieszkalnego położonego w C. ul (...) składającego się z dwóch pokoi, kuchni, i łazienki, dla którego Sąd Rejonowy w Ciechanowie prowadzi księgę wieczystą (...).

Zebrane w sprawie dowody są – w ocenie Sądu – w pełni wiarygodne. Żadna ze stron nie kwestionowała ich mocy dowodowej. Należy wskazać, że strony były zgodne w niniejszej sprawie w zakresie składu spadku oraz jego wartości oszacowanej przez biegłego sądowego na 61 000 zł. Sąd uwzględnił opinię biegłego J. J. (1). Sporządzona dla potrzeb niniejszej sprawy opinia zasługiwała na walor wiarygodności, gdyż sporządzona została przez osobę dysponującą odpowiednią wiedzą, poprzedzona była analizą dokumentów. Opinię sporządzono w sposób rzeczowy i merytorycznie poprawny. Podkreślenia wymaga fakt, żadna ze stron jej nie kwestionowała. Zdaniem Sądu brak jest zatem jakichkolwiek podstaw aby dyskredytować ten dowód i dlatego na podstawie opinii biegłego Sąd ustalił wartość majątku podlegającego podziałowi na kwotę 61 000 zł.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 689 k.p.c. jeżeli cały majątek spadkowy lub poszczególne rzeczy wchodzące w jego skład stanowią współwłasność z innego tytułu niż dziedziczenie, dział spadku i zniesienie współwłasności mogą być połączone w jednym postępowaniu.

Z art. 1037 § 1 k.c. wynika, że dział spadku może nastąpić bądź na mocy umowy pomiędzy wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek ze spadkobierców.

Zgodnie z art. 1035 k.c. jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów niniejszego tytułu.

Zgodnie z art. 688 k.p.c. do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3 k.p.c.

Z art. 211 k.c., 212 k.c. i nast. oraz z art. 623 k.p.c. wynika, że podział fizyczny jest podstawowym sposobem zniesienia współwłasności, preferowanym przez ustawodawcę. Oznacza to, że w sytuacji, gdy zniesienie współwłasności następuje z mocy orzeczenia sądu, powinien on brać pod uwagę przede wszystkim ten sposób wyjścia z niepodzielności, chyba że nie są nim zainteresowani sami współwłaściciele (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 lutego 2010 r., sygn. akt III CSK 195/09).

Art. 212 § 2 k.c. przewiduje, że rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

W sprawach o dział spadku Sąd - jeżeli nie zachodzą po temu przeszkody prawne wymienione w art. 622 § 2 k.p.c. - ma obowiązek uwzględnić zgodny wniosek o dział. Przepisy normujące postępowanie działowe nie wymagają szczególnej formy dla zgodnego wniosku o zniesienie współwłasności. Może on być zgłoszony we wspólnym wniosku wszczynającym postępowanie, ustnie na rozprawie, ewentualnie w drodze odrębnych wniosków złożonych przez

współwłaścicieli (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 lutego 2002 r., sygn. akt CKN 803/00). W każdym wypadku „zgoda” wniosku powinna być niewątpliwa; nie może być domniemywana ani interpretowana z niedostatecznie jasnych oświadczeń procesowych lub zachowań w trakcie trwania postępowania. W szczególności nie może być traktowany jako zgoda brak odpowiedzi współwłaściciela na propozycje innego współwłaściciela (uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 1961 r., sygn. akt 2 CR 936/60)

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 3 października 2008 r., sygn. akt I CSK 82/08) stwierdził, że kodeks cywilny nie zawiera przykładowego katalogu okoliczności, o których mowa w art. 212 § 2 k.c. pozostawiając dokonanie wyboru sądowni. Natomiast w postanowieniu z dnia 19 stycznia 2009 r., sygn. akt V CKN 1436/00 Sąd Najwyższy wskazał, że podstawowym sposobem zniesienia współwłasności preferowanym przez ustawodawcę – cytowanym wyżej art. 212 § 2 k.c. - jest podział fizyczny rzeczy wspólnej, jako najbardziej sprawiedliwy i pożądany. Dlatego też, jeżeli zniesienie współwłasności następuje z mocy orzeczenia sądu, sąd powinien przede wszystkim brać pod uwagę ten sposób wyjścia ze współwłasności, chyba że współwłaściciele żądają przyznania rzeczy wspólnej jednemu z nich w zamian za spłaty albo sprzedaż stosownie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Równocześnie jednak w postępowaniu o podział majątku wspólnego **sąd nie może wbrew woli uczestnika przyznać mu prawa majątkowego** i zasądzić od niego na rzecz innego uczestnika spłatę lub dopłatę (art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 212 § 2 k.c.). Powody sprzeciwu uczestnika są prawnie irrelewantne. Również względem na zasady współżycia społecznego i interesy uczestników nie uzasadnia orzekania o podziale w taki sposób

Przyznanie rzeczy na współwłasność kilku współwłaścicielom nie może być zatem narzucone współwłaścicielom, którzy tego nie chcą (postanowienie SN z dnia 4 listopada 1998 r., II CKN 347/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 108, z omówieniem W. R., PS 2000, nr 10, s. 73). Poza tym nie powinno to nastąpić, gdyby taki podział miał stanowić zarzewie konfliktów między współwłaścicielami, którzy by otrzymali rzecz na współwłasność.

W niniejszej sprawie wszyscy współwłaściciele lokalu mieszkalnego zgodnie wnosili o przyznanie przedmiotowej nieruchomości na rzecz uczestnika postępowania A. Z., z obowiązkiem spłaty na rzecz pozostałych spadkobierców stosownie do ich udziałów. Pozostali współwłaściciele odmówili przejęcia lokalu. J. Z. na stałe zamieszkuje w Holandii, a A. K. (1) ma własne mieszkanie i również nie była zainteresowana aby lokal był przyznany na jej własność. Ponadto uczestnicy zgodnie podkreślali, że w lokalu obecnie zamieszkuje A. Z., który nie dysponując innym lokalem zgodził się go przejąć z obowiązkiem spłat, z tym że z odroczonym terminem płatności, ze względu na wysokość spłat i konieczność zgromadzenia odpowiednich środków.

Zasadniczo wszczęte postępowanie sądowe kończy się postanowieniem o zniesieniu współwłasności. Generalnie sąd jest zobowiązany do zniesienia współwłasności, choćby nie dało się zastosować sposobu wskazanego przez wnioskodawcę. Nie można również poddać się presji sporu między uczestnikami postępowania co do sposobu zniesienia współwłasności. Sąd jest zobowiązany nakłaniać współwłaścicieli, by dokonali zgodnego wskazania sposobu zniesienia współwłasności (art. 622 k.p.c.). Ostatecznie zaś, gdy brak zgody współwłaścicieli, sąd dokonuje zniesienia współwłasności, stosując według dalszych wskazań ustawowych dostępne sposoby. Rzecz, która nie daje się podzielić, może być stosownie do okoliczności przyznana jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłat pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (art. 212 § 2 k.c.). Według tego przepisu istnieje wybór pomiędzy przyznaniem rzeczy wspólnej na wyłączność jednego ze współwłaścicieli albo sprzedażą rzeczy. Pierwszeństwo uzyskuje, jako sposób zniesienia współwłasności (w konkurencji ze sprzedażą rzeczy), przyznanie własności rzeczy jednemu ze współwłaścicieli. Należy równocześnie zauważyć, że nie ma przeszkody do zniesienia współwłasności poprzez przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli wbrew woli współwłaścicieli w przypadku „spornego zniesienia współwłasności”. Sąd bowiem stosuje ten sposób zniesienia współwłasności „stosownie do okoliczności”. Praktycznie więc jedynie zgodny wniosek współwłaścicieli o zarządzenie sprzedaży rzeczy wspólnej wykluczyłby swobodę wyboru sądowego, a właściwie pierwszeństwo metody przyznania rzeczy wspólnej na wyłączną własność jednemu ze współwłaścicieli.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 lutego 2004 r., sygn. akt III CK 220/02 wskazał, że współwłasność to stan przejściowy. Jednym ze sposobów wyjścia z niego jest - jeśli wspólna rzecz, wspólna nieruchomości nie daje się podzielić - przyznanie jej jednemu z współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych. Sąd nie może tego odmówić tylko z uzasadnieniem, że inny współwłaściciel po takim zniesieniu współwłasności nie będzie mógł korzystać ze wspólnej rzeczy.

W niniejszej sprawie tylko jeden ze współwłaścicieli – A. Z. – wniósł o przyznanie nieruchomości na jego wyłączną własność i zadeklarował spłatę pozostałych współwłaścicieli. Pozostali uczestniczący w postępowaniu współwłaściciele pozytywnie odnieśli się do tej propozycji.

Mając na uwadze ostateczne stanowiska wnioskodawcy i uczestników postępowania w sprawie, a ponadto biorąc pod uwagę, że uczestnik postępowania A. Z. mieszka i ma zamiar stale zamieszkiwać w przedmiotowym lokalu, Sąd przyznał tę nieruchomość na jego rzecz oraz obciążył obowiązkiem spłaty na rzecz pozostałych współwłaścicieli.

W tym miejscu należało ponadto powołać uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 września 1974 r. w które wskazano, że w dziele spadku na podstawie art. 1035 i nast. K. cywilnego stan spadku ustala się według otwarcia spadku, czyli z chwilą śmierci spadkodawcy (art. 924 k.c.), jego zaś wartość według cen z chwili dokonania działu.

Uwzględniając opinię biegłego sądowego J. J. (1), Sąd ustalił, że wartość całej nieruchomości wg. jej stanu na chwilę otwarcia spadku po R. Z. oraz wg. cen obecnie obowiązujących wynosi 61.000,00 zł. Żaden z uczestników postępowania, jak również wnioskodawca nie kwestionowali w/w wartości nieruchomości spadkowej .

Udziały uczestników postępowania wynoszą: J. Z. 4/6 części o wartości 40666,68 zł, A. Z. 1/6 części o wartości 10166,66 zł i A. K. (1) 1/6 części o wartości 10166,66 zł.

Stosownie do wysokości udziałów Sąd zasądził spłaty od uczestnika postępowania A. Z. na rzecz J. Z. i A. K. (1) w terminie 2 lat od dnia uprawomocnienia się postanowienia.

Ustalając termin uiszczenia spłat Sąd miał na względzie przede wszystkim wniosek uczestnika postępowania A. Z. o odroczenie terminu płatności na okres od 2 do 5 lat.

Możliwość rozłożenia spłat na raty i odroczenie terminu płatności przewiduje art. 212§3 k.c., zgodnie z którym termin wyznaczony przez Sąd nie może przekraczać 10 lat.

W ocenie Sądu uczestnik postępowania na rzecz którego przyznano nieruchomości, nie mógł w toku procesu zakładać, że nieruchomości przypadnie na jego rzecz, bowiem dopiero na przedostatniej rozprawie zadeklarował gotowość przejęcia lokalu. Sąd uwzględniając wniosek A. Z. odroczył termin płatności na okres 2 lat, tj. najkrótszy deklarowany przez uczestnika. Dzięki temu zobowiązany uczestnik samodzielnie będzie mógł kształtować harmonogram spłat, uwzględniając swoje możliwości zarobkowe i sytuację finansową, zaś w razie braku określonych środków pieniężnych będzie miał możliwość wystąpienia w tym czasie do wybranej przez siebie instytucji finansowej celem uzyskania kredytu na pokrycie tego zadłużenia, ewentualnie wypracowanie w tym terminie między stronami satysfakcjonującej dla nich treści ugody pozasądowej co do spłaty tychże udziałów.

Postanowienie sądu przyznające wspólną rzecz jednemu z uczestników postępowania, a drugiemu spłaty, zarówno wydane w postępowaniu o zniesienie współwłasności, jak i wydane w postępowaniu o dział spadku, ma charakter konstytutywny (art. 624 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c.). Terminy spłaty ustalone przez sąd, o których mowa w art. 212 § 3 k.c., powinny zatem przypadać na okres po uprawomocnieniu się postanowienia zasądzającego spłaty (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2002 r., sygn. akt II CK 21/02).

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 11 marca 1974 r., sygn. akt III CRN 2/74 wskazał, że oznaczenie sposobu i terminu uiszczenia spłat powinno być dokonane przez sąd z urzędu.

Sąd z urzędu decyduje o zasądzeniu odsetek na podstawie art. 212 § 3 k.c. (uchwała Izby Cywilnej SN z dnia 15 grudnia 1969 r., sygn. akt III CZP 12/69).

Mając na uwadze powyższe orzeczenia, Sąd ustalił termin płatności spłaty na 2 lata od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Należy wskazać, że w orzecznictwie sądowym m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2011 r., sygn. akt IV CZ 40/11 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. akt III CZP 46/10 wyrażono pogląd, iż w tzw. sprawach działowych nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie. Odpowiednio do postępowania nieprocesowego stosuje się przepisy art. 98 k.p.c. w zakresie, w jakim określają one koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i do celowej obrony, a nadto art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2005 nr 167 poz. 1398 z późn. zm.).

Koszty postępowania poniesione przez wnioskodawcę to opłata sądowa w wysokości 1000 zł i koszty zastępstwa przez radcę prawnego w wysokości ustalonej od wartości przedmiotu sporu określonego przez wnioskodawcę na 5993 zł: 1800 zł ustalone na podstawie §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265) 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Kwotę powyższą Sąd zasądził od J. Z., gdyż kosztów tych dochodził jej dłużnik.

Pełnomocnikowi reprezentującemu J. Z. Sąd przyznał od Skarbu Państwa kwotę 1200 zł wraz z podatkiem VAT na podstawie §12 pkt 3 w zw. z §8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r. poz.18) obniżoną o 50% przy zgodnym wniosku o dział.

Na pozostałe koszty wchodzi należność wydatkowana z sum budżetowych na koszty związane ze sporządzeniem opinii przez biegłego w wysokości 1425,09 zł. Kosztami tym Sąd obciążył uczestników stosownie do wielkości ich udziałów, na podstawie art. 113 i art. 83 ust 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Z tych względów Sąd orzekł jak w postanowieniu.

ZARZĄDZENIE

(...)